

SKATTEETATEN
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Høring - Merverdiavgiftsfritak for elektroniske publikasjoner

UiT – Norges arktiske universitet (UiT) ønsker å benytte muligheten til å gi innspill på Skattedirektoratets høringsnotatet om forslag til regler om merverdiavgiftsfritak for elektroniske publikasjoner.

Innledning

UiT tilbyr elektroniske publikasjoner i stor faglig bredde til sine ansatte og studenter. I 1999 vedtok UiT i hovedsak å gå over fra trykte til elektroniske tidsskrift, og fra 2011 ble samme vedtak gjort for bøker. Utgiftene til litteratur har økt kraftig de siste 10-20 årene da omleggingen, i tillegg til prisstigning langt utover KPI, har gitt en avgiftsøkning på 25 % i MVA. UiT tilbyr ca. 35 000 elektroniske tidsskrifttitler og ca. 700 000 elektroniske bøker til ansatte og studenter. Mesteparten av det som kjøpes inn er internasjonal forskning, så UiT stiller seg positive til at Skattedirektoratet ikke begrenser forslaget til norske publikasjoner selv om fritaket er begrunnet i ytringsfriheten og ønske om å styrke den norske litteraturen og det norske språket. Vitenskapelig litteratur er preget av internasjonalt samarbeid og store deler av norsk forskning publiseres i internasjonale tidsskrifter og bøker.

UiT har følgende bemerkninger og innspill.

Tidsskrift

Vilkår om parallell trykt utgave

I høringsnotatet er det foreslått som vilkår at det må foreligge en trykt utgave av et tidsskrift for at den elektroniske utgaven skal få fritak. UiT mener at dette vilkåret bør fjernes. Det er nå helt vanlig å gi ut tidsskrifter i ren digital form uten en parallell trykt versjon. Vilkåret om en parallell trykt utgave vil derfor innebære at færre og færre titler vil falle innunder mva-fritaket, og forslaget virker derfor å være lite framtidsrettet. Det har også blitt vanlig, dersom man har begge format, å ha en «electronic first»-politikk som innebærer at forlaget gir tilgang til den elektroniske utgaven før den trykte kommer ut. Dermed vil det oppstå spørsmål om utgivelsesplanen kan sies å være lik mellom trykt og digital versjon. UiT har i dag ingen rutiner for å fastslå om vilkåret er tilstede eller ikke. Det vil derfor måtte etableres en ny rutine og arbeidsoppgave dersom vilkåret blir stående, med den ekstra arbeidsbelastningen og kostnaden dette vil medføre.

Lyd og film

Det digitale formatet gir andre muligheter for innhold i publikasjoner. UiT mener derfor at tidsskrifter som inneholder lyd og film bør inkluderes i fritaket. Det skjer en stadig utvikling, og nye måter å formidle forskning på prøves ut i de tradisjonelle tidsskriftene. Det vil være lite hensiktsmessig og framtidsrettet, slik UiT vurderer

det, å skille mellom tidsskrifter ut fra formatet på enkelte deler av publikasjonen. Administrativt vil det være vanskelig å holde rede på hvilke tidsskrifter som eventuelt har, eller ikke har, elementer av lyd og film.

Samleabonnement

Høringen omtaler samleabonnement og foreslår en forenklet avgiftshåndtering av disse. Dersom det i et samleabonnement er både avgiftspliktige og ikke-avgiftspliktige publikasjoner, så skal hele abonnementet faktureres som avgiftspliktig. UiT har de aller fleste abonnement i slike samleabonnement der kostanden ikke er knyttet til den enkelte publikasjon i pakken. Eksempelvis inneholder pakkene fra Elsevier, Wiley, Taylor & Francis og Springer Nature ca. 8000 titler totalt i UiT abonnement. Man kan lett anta, med vilkår om at det må finnes en parallell trykt utgave av den elektroniske publikasjonen, at det er avgiftspliktige abonnement i alle pakkene, og dermed vil alle de store abonnementspakkene bli avgiftspliktige.

Forslaget, slik det framkommer i høringen, vil innebære at de aller fleste tidsskrift UiT har abonnement på ikke får fritak for merverdiavgift. Den administrative oppgaven det eventuelt blir å skille ut de få abonnementene som blir avgiftsfrie, må også eventuelt vurderes i forhold til den økonomiske gevinsten.

Bøker

For bøker er det i høringsnotatet foreslått en definisjon av elektroniske bøker som dokumentfiler med tekst og stillbilde. Det innebærer at bøker som inneholder lyd og film faller utenfor fritaket. UiT mener at denne definisjonen er for smal og at det har blitt mer og mer vanlig å inkludere flere format i digitale publikasjoner. At det digitale formatet muliggjør andre formidlingsformer bør ikke være en avgrensning for fritaket. Den administrative oppgaven det blir å skille mellom bøker med og uten lyd og bilde, vil være stor, og er ikke en oppgave det pt foreligger rutiner for ved vår institusjon.

For bøker legger høringsnotatet vekt på at de ofte bare kommer i en digital utgave, og at det derfor ikke bør forlanges en parallell papirutgave. UiT støtter dette, men kan ikke se at det er noen logikk i at dette bare skal gjelde bøker. Som anført ovenfor er dette også en vanlig og økende praksis også for tidsskrift.

UiT stiller seg positive til et mva-fritak på elektroniske bøker.

Åpen tilgang og publiseringskostnader

Ved UiT har det lenge vært arbeidet for at forskning finansiert av det offentlige skal være åpent tilgjengelig på publiseringstidspunktet og ikke være lukket i abonnementsordninger. Den norske Regjeringens målsetting er at alle norske artikler finansiert av det offentlige skal være åpent tilgjengelig innen 2024. Norges forskningsråd har videre, sammen med flere forskningsfinansiører i Europa, også et krav om åpen tilgjengeliggjøring (Plan S). Det ligger derfor an til at kostnadene knyttet til lesetilgang og abonnement vil endre seg svært mye de kommende årene.

En vanlig forretningsmodell i dag for å oppnå åpne artikler, er å betale APC – Article Processing Charges. Ved UiT og de fleste andre UH-institusjoner er det etablert fond til støtte for dette og som også tilføres midler fra Norges forskningsråd. Det legges i dag merverdiavgift på kostnadene til APC.

UiT mener at det er lite fremtidsrettet å fjerne mva på lesetilgang/abonnement uten å gjøre det samme for APC-kostnaden. APC bør derfor fritas for merverdiavgift på linje med abonnementskostnaden.

Vennlig hilsen

Johanne Raade
Bibliotekdirektør

—
johanne.raade@uit.no

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur